

ПРОТОКОЛ

№ 273

София, 06.10.2022 година

Днес, 06.10.2022 г. от 14:33 ч. се проведе закрито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) в пълен състав, ръководено от председателя на Комисията доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Александър Йорданов, Благой Голубарев, Пенка Трендафилова и Юлиян Митев – за главен секретар, *съгласно Заповед № 1068 от 28.09.2022 г.* (без право на глас).

На заседанието присъстваха М. Димитров – и.д. директор на дирекция „Природен газ“, Е. Маринова – директор на дирекция „Правна“, Р. Тахир – началник на отдел „Цени, лицензии и пазари – природен газ“ и експерти на КЕВР.

Председателят установи, че няма възражения по проекта за дневен ред и няма други предложения, както и няма правни пречки за провеждане на заседанието, което протече при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклад с вх. № Е-ДК-1944 от 04.10.2022 г. относно проект на Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс в IGB.

Работна група: Елена Маринова; Милен Димитров; Ремзия Тахир;
Грета Дечева; Михаела Андреева; Мариана Сиркова;
Любослава Джоргова; Рада Башлиева.

По т.1. Комисията разгледа доклад относно проект на Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс в IGB

„Ай Си Джи Би“ АД с писмо с вх. № Е-15-59-1014 от 14.09.2022 г. е поискало от Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) и от Регулаторния орган за енергия на Р Гърция (РАЕ) да бъде одобрена Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс в междусистемен газопровод Гърция – България (IGB). В тази връзка, дружеството е представило проект на Методика, актуализиран с писмо с вх. № Е-15-59-1019 от 30.09.2022 г.

Предвид горното и след обсъждане и анализ на относимите факти и обстоятелства се установи следното:

Съгласно чл. 20, пар. 1 от Регламент (ЕС) № 312/2014 на Комисията от 26 март 2014 година за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи (Регламент (ЕС) № 312/2014, Регламента) операторът на преносната система представя методиката за изчисляване на таксата при дневен дисбаланс, която ще се прилага в неговата зона за балансиране, за одобрение от националния регулаторен орган. Според чл. 20, пар. 3 от Регламент (ЕС) № 312/2014 в методиката за изчисляване на таксата при дневен дисбаланс се определят: изчисляването на размера на дневния дисбаланс по чл. 21 от същия регламент, изчислението на приложимата цена по чл. 22 от Регламента, както и други необходими параметри.

На „Ай Си Джи Би“ АД с Решение № Р-ВО-2 от 08.08.2018 г. на КЕВР и Решение № 768/2018 на РАЕ за приемане на Окончателно съвместно решение от м. август 2018 г. на националните регулаторни органи относно заявлението за освобождаване на „Ай Си Джи Би“ АД е предоставено временно освобождаване от задълженията за: независимост на оператора, предоставяне на достъп и регулиране на цените на предоставяните услуги в съответствие с правилата и условията на част четвърта от решението на регулаторните органи. Временното освобождаване е предоставено за срок от 25 години от датата на търговска експлоатация. „Ай Си Джи Би“ АД е титуляр на лицензия № Л-576-06 от 04.11.2021 г. за дейността „пренос на природен газ“.

Във връзка с горното и в изпълнение на изискванията на чл. 20, пар. 1 от Регламент (ЕС) № 312/2014 „Ай Си Джи Би“ АД е представило за одобрение от регулаторните органи на Р България и Р Гърция на проект на Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс в междусистемен газопровод Гърция – България (IGB) (Методиката). Проектът определя процедурата, реда и условията за изчисляване на размера дневния дисбаланс, както и формирането и прилагането на таксата за дневен дисбаланс. Методиката има за цел да гарантира формирането на недискриминационни такси за дисбаланс за мрежовите ползватели на газопреносната мрежа чрез създаване на стимули за ползвателите на IGB при ефективно балансиране на техните балансови портфейли. Таксите за дисбаланс отразяват разходите. Методиката ще се прилага по отношение на балансовата зона на IGB, която включва входно-изходни точки на територията на Р България и Р Гърция. Методиката регламентира правилата за изчисляване на дневния дисбаланс, както и за изчисляване на приложимата цена.

С оглед изчисляването на таксата при дневен дисбаланс, според чл. 22, пар. 3 от Регламент (ЕС) № 312/2014 определянето на пределната продажна цена, пределната покупна цена и среднопретеглената цена се осъществява въз основа на сделки, реализирани на платформи за търговия, които са предварително определени от оператора на преносната система и одобрени от националния регулаторен орган. В тази връзка, „Ай Си Джи Би“ АД ще използва сключените на платформата за търговия на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД сделки с краткосрочни стандартизирани продукти. Също така, дружеството ще сключва такива сделки на платформата за търговия на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД с цел предприемане на балансиращи действия.

Според чл. 19, пар. 3 от Регламент (ЕС) № 312/2014 таксата при дневен дисбаланс отразява разходите и е съобразена с цените, свързани с евентуалните действия за балансиране на оператора на преносната система и с малката корекция по член 22, пар. 6 от същия регламент. Съгласно последната разпоредба малката корекция е предназначена да стимулира ползвателите на мрежата да балансират входящите и изходящите си количества и има за цел да не възпира нови участници да навлизат на пазара, да не пречи на развитието на конкурентни пазари, да не се оказва неблагоприятно въздействие върху презграничната търговия и да не се достига до

прекомерен финансов риск за ползвателите на мрежата във връзка с таксите при дневен дисбаланс. В тази връзка, „Ай Си Джи Би“ АД е предвидило да използва малка корекция в размер на 20% от среднопретеглената цена. С оглед на това, дружеството следва да представи на регулаторните органи на Р България и Р Гърция необходимата по смисъла на чл. 22, пар. 7 от Регламент (ЕС) № 312/2014 обосновка.

По отношение на сетълмента на дисбалансите „Ай Си Джи Би“ АД предвижда да води финансова балансова сметка за всеки един ползвател на мрежата, по която ще се натрупва ежедневния финансов сетълмент на разпределените количества дисбаланс. Обобщените такси за дисбаланс във финансовата балансова сметка ще се изчисляват всеки месец.

При одобряване на Методиката следва да бъде проведена по реда и при условията на чл. 14 от Закона за енергетиката процедура за обществено обсъждане със заинтересованите лица. В тази връзка, проектът на Методика следва да бъде публикуван на интернет страницата на КЕВР, както и да бъде предоставен на заинтересованите лица подходящ срок – не по-кратък от 14 дни, за изразяване на становища и предложения по проекта.

Методиката подлежи на съвместно одобряване от националните регулаторни органи на Р България и Р Гърция – КЕВР и РАЕ.

Изказвания по т.1.:

Докладва М. Димитров. „Ай Си Джи Би“ АД с писмо от 14.09.2022 г. е поискало от КЕВР и от Регулаторния орган за енергия на Р Гърция (РАЕ) да бъде одобрена представена към писмото Методика за определяне на дневна тарифа за дисбаланс в междусистемен газопровод. В доклада е посочена дневна такса за дисбаланс в междусистемен газопровод Гърция – България.

Чл. 20, пар. 1 от Регламент (ЕС) № 312/2014 за балансиране на газопреносните мрежи предвижда операторът на преносната система да представи Методика за изчисляване на таксата при дневен дисбаланс, която ще се прилага в неговата зона за балансиране, която се одобрява от националния регулаторен орган.

Представената от „Ай Си Джи Би“ АД Методика определя процедурата, реда и условията за изчисляване на размера на дневния дисбаланс, както и формирането и прилагането на таксата за дневен дисбаланс. Методиката ще се прилага по отношение на балансовата зона на IGB, която включва входно-изходни точки на територията на Р България и Р Гърция. Методиката регламентира правилата за изчисляване на дневния дисбаланс, както и за изчисляване на приложимата цена.

С оглед изчисляването на таксата при дневен дисбаланс „Ай Си Джи Би“ АД е посочило, че ще използва сключените на платформата за търговия на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД сделки с краткосрочни стандартизирани продукти. Дружеството предвижда да използва платформата за търговия на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД с цел предприемане на балансиращи действия.

Регламентът за балансиране предвижда операторът на преносната мрежа да избере една или повече платформи за търговия, откъдето да се определя тарифата за дисбаланс.

Чл. 19, пар. 3 от Регламент (ЕС) № 312/2014 предвижда таксата при дневен дисбаланс да отразява разходите и да е съобразена с цените, свързани с евентуалните действия за балансиране на оператора на преносната система и с малката корекция по регламента. Дружеството предвижда малка корекция в размер на 20%, което е над посоченото в Регламента. Там е определено 10% за малка корекция. Регламентът позволява и по-висок процент от посочените 10% след преценка и одобрение на съответния национален регулаторен орган, в случая двата регулаторни органа на Р България и Р Гърция – КЕВР и РАЕ. Дружеството не е представило обосновка. Тъй

като ако се иска малка корекция над 10%, следва да се даде обосновка, каквато не е представена и следва да се изиска от дружеството да представи обосновка за искания процент на малката корекция.

По отношение на сетълмента на дисбалансите „Ай Си Джи Би“ АД предвижда да води финансова балансова сметка за всеки един ползвател на мрежата, по която ще се натрупва ежедневиият финансов сетълмент на разпределените количества дисбаланс. Обобщените такси за дисбаланс във финансовата балансова сметка ще се изчисляват всеки месец.

При одобряване на Методиката следва да бъде проведена процедура по реда и при условията на чл. 14 от Закона за енергетиката - процедура за обществено обсъждане със заинтересованите лица. Проектът на Методика следва да бъде публикуван на интернет страницата на КЕВР, както и да бъде предоставен на заинтересованите лица подходящ срок – не по-кратък от 14 дни, за изразяване на становища и предложения по проекта.

Методиката подлежи на съвместно одобряване от националните регулаторни органи на Р България и Р Гърция – КЕВР и РАЕ.

С оглед гореизложеното и на основание член 20, параграф 1 на Регламент (ЕС) № 312/2014 на Комисията от 26 март 2014 година за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи и чл. 43, ал. 1 и ал. 6, чл. 49 и чл. 51 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, работната група предлага Комисията да обсъди следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;
2. Да приеме проект на Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс в IGB, който да бъде публикуван на интернет страницата на Комисията;
3. Да определи дата, час и място за провеждане на обществено обсъждане на проекта на Методика по т. 2;
4. Да покани чрез съобщение на интернет страницата на Комисията за участие в общественото обсъждане всички заинтересовани лица и бъдещи ползватели на газопровода IGB.

Б. Голубарев предложи навсякъде, където се използва думата *такса*, да бъде заменено с думата *цена*. Таксата по принцип постъпва в бюджета. Има закон, където е записано: Нормативно уредено в Конституцията Закона за държавните такси и Закона за местните данъци и такси. Таксата означава нещо съвсем различно от това, което Комисията прави сега, защото таксата постъпва в бюджета, а при гражданските правоотношения – в една от страните. В случая е точно така. Б. Голубарев заключи, че според него е по-правилно навсякъде думата *такса* да се замени с *цена*.

М. Димитров отговори, че разпоредбите, които се цитират в доклада, произтичат от българския превод на Регламент (ЕС) № 312/2014 за балансиране. Най-вероятно е грешно преведен. Работната група е ползвала този Регламент.

И. Н. Иванов каза, че таксата за дисбаланс е такава и при другите решения на Комисията, свързани не с IGB, а в сектор Природен газ и в Електроенергия. Не се използва цена. Председателят даде думата на Е. Маринова.

Е. Маринова обясни, че и в английския вариант е такса. Тук е цитиран официалния превод на Регламента.

И. Н. Иванов допълни, че преводът е на Министерството на външните работи.

Е. Маринова каза, че Б. Голубарев е прав, но когато таксата е приета и установена със закон. В контекста на тази материя не може да е цена, защото в контекста на регулирането цената включва възвръщаемост и други допълнителни елементи освен разходите, а балансирането не трябва да включва такива елементи. Трябва да отразява само реалните разходи. Официалният превод е такса.

Б. Голубарев каза, че преводът си е превод, някой го превежда, но никъде

Голубарев не е срещал в документите за електроенергия такса. Дори така е била наречена преди време цената за присъединяване и преди много години думата такса се е заменила с цена. Б. Голубарев предложи, ако цена не се одобрява, да се замени с тарифа, стойност или нещо друго, но такса означава: *Таксите са вид държавно вземане с данъчен произход. Те не са данъци, но са изцяло подчинени на режима на данъците. Те са държавни финансови вземания, които формират приходи в бюджета.* Както и да се преведе, има определение и Закон за таксите. Те са в пощите, в банките, което наистина отива в бюджета. Затова Б. Голубарев предлага да се заменят с някакъв синоним.

М. Димитров каза, че е отворил на „Булгартрансгаз“ ЕАД документите, тъй като те са аналогични, и те имат Правила за дисбаланс. Това всъщност е нормативен акт и ако е с друго име, би се получило документи с различни имена за едно и също нещо, което произтича от Регламента.

И. Н. Иванов обясни, че действително Комисията има и други документи, за които говори М. Димитров, където е записано, че са такси. Второ, има официален превод, който Комисията е длъжна да го съобрази и не може там да пише такса, а КЕВР да определя цена, защото ще внесе обръкване за този, който ползва документа. И. Н. Иванов е на мнение, че не би могло по този начин да има смяна на термина, независимо колко е прав Б. Голубарев. Председателят не оспорва неговите аргументи, но чисто формално и правно не може да се направи. Затова се прави официален превод и Комисията е длъжна да го ползва.

Б. Голубарев предложи да се изследва това. Сега е безсмислено документът да се спира, но да се изследва не само този документ, но и всички останали, където има такси. Б. Голубарев счита, че трябва да се замени с нещо друго и отново каза, че има закон за таксите. Те съвсем ясно казват, че нарече ли се нещо такса, то се определя по съвсем друг начин и отива в бюджета. Ако Б. Голубарев е знаел, че ще стане такава дискусия, е щял да се подготви много по-сериозно. Той просто е влязъл в интернет и е видял разликата между такса и всичко останало. Не случайно си е позволил да каже цена, като най-безболезнена и бърза промяна, но ако това ще създаде сега проблем с приемането, е склонен да не спира и е наясно, че не е сега моментът да се спира по такава причина, но предлага да не се оставя този въпрос. Това може да доведе в бъдеще до съвсем други претенции от страна на заинтересовани лица с неблагоприятни подбуди.

И. Н. Иванов каза, че е редно в най-висшия нормативен акт – Закона за енергетиката, да се види използва ли се и дали е в съответствие при използването.

Е. Маринова каза, че в ЗЕ никъде няма думата такси. Тук основанието не е ЗЕ, а Регламентът. Делегацията да има такава Методика е в Регламента.

А. Йорданов каза, че официалният превод е на Европейската комисия.

Е. Маринова потвърди това и допълни, че това означава, че ако цитираш Регламента, по този начин трябва да го цитираш.

А. Йорданов каза, че доколкото Регламентът има пряко и приоритетно приложение пред националното законодателство, очевидно е, че официалният превод трябва да се приложи, независимо че не кореспондира с българската правна доктрина очевидно по този въпрос, но основанието е Регламентът.

М. Димитров посочи английския текст на Регламента, където се казва charge (такса), въпреки че една дума може да има много значения.

И. Н. Иванов отново се обърна към Б. Голубарев. Вероятно той е прав, но Комисията е задължена да използва това, което е в официалния документ, който има дори приоритетно значение спрямо националното законодателство. Комисията не може да го променя, защото счита, че това не е такса, а цена. КЕВР няма това право.

Б. Голубарев отново каза, че предлага да се изследва този въпрос за в бъдеще.

М. Димитров каза, че в Google translator първото попадение на превода на

думата charge е зареждане, второто е такса, след това има и цена. На една и съща дума има превод и цена, и такса, разноси, задължения.

Б. Голубарев каза, че има различно тълкуване на такса и на цена, тарифа, стойност.

А. Йорданов каза, че тук проблемът е друг. Проблемът е, че Регламентът с този си превод е официален и е в официалния раздел на Европейската комисия. Там, където се публикуват нормативните актове.

И. Н. Иванов каза, че в официалния вестник на Европейския съюз е публикуван.

А. Йорданов посочи и другия аргумент, че този термин се прилага и по отношение на таксите за дисбаланс на „Булгартрансгаз“ ЕАД и съответно никой не е оспорил прилагането на този термин.

Б. Голубарев каза, че се опасява някой да не го оспори.

И. Н. Иванов е на мнение, че няма право да се оспори. Каквито и помисли да има, има официален документ, който България е длъжна да спазва като страна член на Европейския съюз. Не може да се променя под каквато и да е форма терминологията на официалните документи, публикувани в официалния вестник на Европейската съюз. Иначе има и други случаи, които председателят лично не ги тълкува така, както са записани, но се подчинява на официалността на документа, той става документ за всички членове на ЕС, включително и на България.

А. Йорданов каза, че него най-много го притеснява, ако терминологията в подзаконовия акт, който Комисията приема, се разминава с Регламента, който е и основанието за приемане на подзаконовия акт.

И. Н. Иванов заключи, че Б. Голубарев не възразява да се приеме документът такъв, какъвто е представен от работната група.

И. Н. Иванов установи, че няма други изказвания. Насрочи провеждане на обществено обсъждане на проекта на Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс в IGB по т.3 за 11.10.2022 г. от 10:00 ч. и подложи на гласуване проекта на решение с направеното допълнение.

С оглед гореизложеното и на основание член 20, параграф 1 на Регламент (ЕС) № 312/2014 на Комисията от 26 март 2014 година за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи и чл. 43, ал. 1 и ал. 6, чл. 49 и чл. 51 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, Комисията

Р Е Ш И:

1. Приема доклад относно проект на Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс в IGB;

2. Приема проект на Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс в IGB;

3. Насрочва обществено обсъждане на доклада и проекта на Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс в IGB, на 11.10.2022 г. от 10:00 ч. за обсъждане на проекта на методика по т. 2;

4. За участие в общественото обсъждане да бъдат поканени чрез съобщение на интернет страницата на Комисията всички заинтересовани лица и бъдещи ползватели на газопровода IGB, като се осигури възможност и за дистанционно участие;

5. Приетите доклад и проект на Методика, датата и часът на провеждане на общественото обсъждане да бъдат оповестени на интернет страницата на КЕВР;

5. Определя 14-дневен срок за предоставяне на становища.

В заседанието по **точка първа** участват председателят доц. д-р Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Александър Йорданов, Благой Голубарев, Пенка Трендафилова.

Решението е взето с **четири гласа „за“** (доц. д-р Иван Н. Иванов – за, Александър Йорданов – за, Благой Голубарев – за, Пенка Трендафилова – за), от които два гласа (Александър Йорданов, Благой Голубарев) на членове на Комисията със стаж в сектор Енергетика.

И. Н. Иванов обърна внимание датата на провеждане на общественото обсъждане да се отбележи в протокола и да бъде съобщено публично, защото общественото обсъждане може да се проведе както присъствено, така и по Skype.

Приложение:

1. Доклад с вх. № Е-ДК-1944 от 04.10.2022 г. - проект на Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс в IGB.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

.....

А. Йорданов

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

.....

Б. Голубарев

ЗА ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

.....

П. Трендафилова

ЮЛИЯН МИТЕВ

(Съгласно Заповед № 1068 от 28.09.2022 г.)

Протоколирал:

А. Фикова - главен експерт